

NOTHING

TIGRAN AVETISYAN

CHANGES

DOOR: JOËLLE VAN BRUGGEN

*CENTRAAL MUSEUM UTRECHT
UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM
MODE IN MUSEA*

2 FEBRUARI 2024

Inhoud:

1. Introductie
2. Centraal Museum Utrecht
3. Tigran Avetisyan
4. Het object
5. De aankoop
6. Betekenis van het object
7. Situering binnen het Centraal Museum
8. Conclusie
9. Bibliografie
10. Bijlage

Introductie:

Vorig jaar heeft het Centraal Museum Utrecht het object: 'Nothing Changes' aangekocht. Deze bijzondere jas is gemaakt door Tigran Avetisyan. Het museum dateerde de jas uit 2017 en vroeg om een zaaltekst of een tekst voor de catalogus. Voor het onderzoek ben ik opzoek gegaan naar de betekenis van de jas en de plaats die het wellicht kan hebben binnen het Centraal Museum.

Het Centraal Museum Utrecht

Het Centraal Museum in Utrecht geldt als het oudste stedelijke museum van Nederland en herbergt een gevarieerde kunstcollectie die zich uitstrekt over stadsgeschiedenis, toegepaste kunst en mode, grotendeels eigendom van de gemeente Utrecht. Een aanzienlijk deel van deze uitgebreide verzameling is te bewonderen in het museumgebouw, een prachtig klassiek pand gelegen in het hart van Utrecht (Centraal Museum, 2021).

Het Centraal Museum heeft recentelijk onderzoek laten uitvoeren naar de ruim 60.000 objecten in hun collectie, een project dat momenteel bijna is voltooid. De bevindingen van dit onderzoek zijn geïntegreerd in de reeds gerenoveerde vleugel die is gewijd aan hun vaste collectie. Daarnaast streven ze naar weloverwogen keuzes voor een nieuw depot (Centraal Museum 2021, 2). De kostuumcollectie, bestaande uit circa 10.000 stukken met zowel historische als hedendaagse mode, is sinds het einde van de jaren '90 meer gericht op het verzamelen van conceptuele en internationale mode. Zoals het museum zelf beschrijft, zoeken deze items 'de grenzen van de eigen discipline op en adresseert het urgente kwesties zoals duurzaamheid en diversiteit op een aansprekende manier' (Centraal Museum, 2021, 18). Deze collectie omvat items verkregen door middel van bruikleen, legaten of schenkingen, waarbij aanzienlijke inspanningen worden geleverd om de collectie uit te breiden.

In lijn met het beleidsplan voor de periode 2021-2024 richt het Centraal Museum zich op duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid, innovatie en experimenten (2021, 15). Voor modetentoonstellingen zijn zij bezig met het digitaliseren van mode, vertelde conservator Ninke Bloemberg in haar lezing. Waaronder de mode passpiegel, en het ontwikkelen van een digitale modeshow. Dit initiatief heeft tot doel zowel het behoud van kleding te waarborgen als nieuw leven in de items te blazen, passend bij hun streven om tijdig te innoveren en een zo breed mogelijk publiek te bereiken

Tigran Avetisyan

Voor het onderzoek naar de ontwerper van de jas die het Centraal Museum in haar bezit heeft, heb ik persoonlijk contact gehad met Tigran Avetisyan via e-mail (Avetisyan 2024a).

Tigran Avetisyan is een Russische modeontwerper. In Londen heeft Avetisyan gestudeerd aan het Central Saint Martins College of Art and Design (CMS), waar hij in de eerste twee jaar begon met

product design. Tijdens deze opleiding kwam hij erachter dat niemand interesse had in zijn werk of dat van zijn medestudenten, en daarom ging hij zich focussen op mode. Volgens hem is iedereen bezig met mode en kun je via deze weg veel beter je boodschap overbrengen. Bovendien is er volgens hem intuïtief veel mis aan mode. Daar wilde hij zijn stempel op drukken.

Voor zijn afstudeercollectie kreeg Tigran een beurs van Louis Vuitton Moët Hennessy (LVMH), waarmee hij zijn collegegeld en zijn afstudeercollectie kon bekostigen. Dit gaf Tigran het vertrouwen om verder te gaan met zijn werk.

Tigrans afstudeerproject omvatte een collectie met diverse teksten die hij tijdens zijn studententijd had opgevangen, waaronder: 'No jobs, too much pressure' en andere inspiraties uit songteksten, zoals 'Wish You Weren't Here', een enigszins aangepaste titel van een Pink Floyd-album. Ook bestonden de teksten uit clichézinnen zoals: 'Stop dreaming, nothing changes'. Tigran beschouwde het ontwerp als autobiografisch en op de rand tautologisch, aangezien de collectie gericht moest zijn op voortgangservaringen in 2012. Daarom koos hij ervoor om een collectie te creëren die de onzekerheden belichtte waarmee studenten werden geconfronteerd.

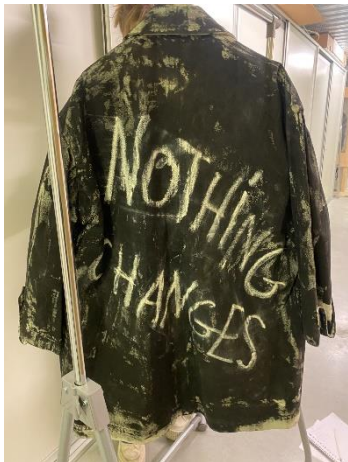
Na zijn afstuderen in 2013 verhuisde Avetisyan terug naar Rusland om de drukte van Londen te ontvluchten. Hier stelde hij zichzelf twee vragen: wat is de toekomst voor mij en hoe zorg ik ervoor dat mijn werk opgemerkt wordt door de industrie? Hij besloot dat de meest punk manier om te reageren was door niets te veranderen en zijn afstudeercollectie opnieuw te maken. Zo werd de slogan 'Nothing Changes' geboren. Toen de collectie klaar was, plaatste hij dit op zijn website, maar na een paar dagen werd dit niet opgemerkt. Om Avetisyan te citeren: 'Ook al ben ik afgestudeerd aan de beste universiteit ter wereld, geen enkel tijdschrift zal erover schrijven' (Tigran Avetisyan 2024a). Daarom besloot hij naar winkels te gaan om zijn advertentie in modeadvertenties en tijdschriften te plaatsen. De video die hij hierover maakte, werd getoond aan Nick Knight, een bekende modefotograaf. Toen werd zijn collectie een succes. In 2017 deed hij dit opnieuw, maar dan door alleen de eerste jas van zijn collectie opnieuw te maken, waarop staat: 'Nothing Changes'. Hij maakte 12 identieke jassen die hij lanceerde.

Het object:

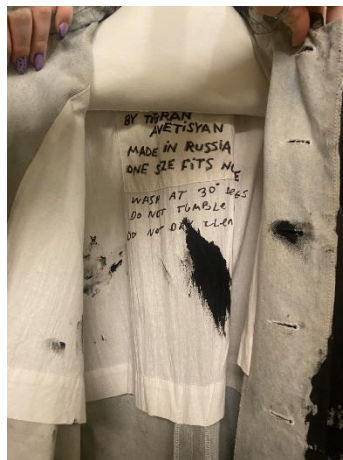
Voor de object analyse heb ik de jas mogen bekijken in het dopt van het Centraal Museum Utrecht. De jas is vervaardigd uit denimstof in een keperbinding en bestaat uit twee voorpanden en twee achterpanden die in het midden van de achterkant zijn bevestigd. De voorpanden sluiten met metalen knoopjes. Op de achterkant prijkt de tekst 'Nothing Changes' (afbeelding 1). De jas is geverfd in het zwart en de binnenkant in wit op een vlekkerige manier. De tekst op de achterkant is vermoedelijk met krijt geschreven. Dat neem ik aan op basis van de video die Tigran Avetisyan gedeeld heeft (Avetisyan 2014), maar dit valt nog te betwisten.

De binnenkant van de jas is wit, met een voering die vanaf de nek tot ongeveer over de schouders loopt, zoals te zien op afbeelding 2. Op de voering zijn zwarte letters aangebracht met de

volgende tekst, van boven naar beneden: '2014-2015 – Tigran Avetisyan - made in Russia – one size fits non – wash at 30c – do not tumble – do not dry clean.' Aan de onderkant van de mouw bevindt zich een epaulet

Afbeelding 1 achterkant jas

Afbeelding 2 voering jas

De stijl van Tigran Avetisyan past binnen de stijl van punk. Punk kenmerkt zich met afwijzing van de sociale normen en een meer DIY-ethos (Cherry en Mellins 2011). Dit doet Avetisyan met zijn designs. Zelf omschrijft hij zijn eigen stijl als ‘unexpressionisme’ gedefinieerd door de mensen en gebeurtenissen om zich heen (Dazed 2013).

De aankoop

Het Centraal Museum en het Van Abbe Museum in Eindhoven hebben gezamenlijk de aankoop gedaan. De jas behoorde oorspronkelijk toe aan Lidewij Edelkoort die zij niet geheel toevallig in haar bezit had. In 2015 schreef Edelkoort namelijk het Anti-Fashion manifest, waarin ze tien redenen uiteenzette waarom ze de mode-industrie als achterhaald beschouwde. Als ondersteuning van deze boodschap verzamelde ze kunstwerken, waaronder de jas van Tigran Avetisyan. De 'Nothing Changes'-jas van Avetisyan werd vaak gebruikt als afbeelding bij de besprekingen van Edelkoorts manifest in tijdschriften. Dit bracht de vraag naar voren of de jas in het bezit van het Centraal Museum wel uit 2017 stamde, gezien Edelkoorts Anti-Fashion manifest uit 2015 dateerde.

De collectie van 2017 bestond uit 12 identieke jassen. Om te achterhalen welk specifiek exemplaar het Centraal Museum bezat, ging ik op zoek naar de 'Nothing Changes'-jas zonder de streep. Helaas was deze niet te vinden. Ook de jas die Tigran in 2014 had gemaakt, kwam niet overeen. Na contact met Tigran Avetisyan per e-mail kwam ik erachter dat de betreffende jas een replica is uit de collectie SS14. Bij deze exemplaren liet hij soms de streep weg om variatie te behouden, terwijl hij in 2017 bewust koos voor uniformiteit door gebruik te maken van een zeefdruk, waardoor elke tekst identiek was (Avetisyan 2024b).

Avetisyan vertelde dat hij in 2017 experimenteerde met de commodificatie van ideeën door de tekst 'Nothing Changes' op elke jas exact hetzelfde te maken. In tegenstelling tot de collectie van 2014,

waarbij hij alle ontwerpen met de hand schreef, wilde hij in 2017 het concept van 'geen verandering' nog sterker benadrukken. Hij beschreef in de e-mail zijn intentie om te spelen met het commerciële aspect van het geven van niets nieuws (Avetisyan 2024b).

Op basis van deze informatie concludeer ik dat de jas in het bezit van het Centraal Museum afkomstig is uit de collectie van 2014, vervaardigd door Tigran Avetisyan in Rusland. Het betreft geen origineel stuk uit de collectie, maar een bewuste replica.

Betekenis:

Met zijn ontwerp wil Tigran Avetisyan krachtig betogen dat de mode-industrie zich in een te snel tempo beweegt. Hij benadrukt dat er weinig verandert, omdat de industrie voortdurend schreeuwt om meer, maar niet om iets werkelijk vernieuwends. In een interview benadrukt hij dit standpunt: 'De industrie, die trots is op altijd on trend en tijdbepalend te zijn, is al tientallen jaren niet veranderd. Het wordt alleen maar sneller en sneller. Maar dan is de snelheid van geen belang als de gekozen richting verkeerd is' (Dazed, 2013). Hij wijst op de negatieve gevolgen van deze snelle ontwikkelingen voor het milieu. Uit onderzoek blijkt dan ook dat de kledingindustrie jaarlijks ongeveer 92 miljoen ton afval produceert en 79 biljoen liter water verbruikt voor kledingproductie (Niinimäki, Kisi, Peters, Dahlbo, Perry, Rissanen en Gwilt 2020, 190). Tigran stelt voor om stil te staan, in plaats van blindelings door te gaan, om deze schadelijke impact tegen te gaan.

De noodzaak voor verandering in de mode-industrie wordt ook benadrukt door Lidewij Edelkoort in haar manifest: '*Fashion with a big F is no longer there. And maybe it's not a problem; maybe actually it's a good moment to rethink*' (2015). Fashion docent Samantha Hudson-Miles bouwt voort op dit idee in haar artikel over bewuste pedagogiek. Ze bekritiseert het feit dat studenten te weinig tijd krijgen om het vak te leren, waardoor ze betekenisloze eindproducten afleveren. Studenten worden alleen getraind in het tempo van de mode-industrie en krijgen niet de kans om na te denken over nieuwe productiemethoden en zich te verdiepen in het ambacht van design. Een moment van heroverweging, zoals Edelkoort en Hudson-Miles bepleiten, kan studenten de impuls geven om daadwerkelijk verandering teweeg te brengen (2019, 3).

Door de toenemende kritiek op de mode-industrie wordt er nu breder gekeken dan alleen naar de rol van de consument. Hudson-Miles beschrijft in haar artikel de verschillende aspecten die moeten worden bekeken. Dit concept wordt verder uitgewerkt in het artikel 'Fashion after fashion' (2018) van Alexa Freedman. Ze benoemt kritiek op mannequinage, waarbij consumenten worden gedepersonaliseerd en het ideologische lichaam van het model op henzelf wordt geprojecteerd. Freedman maakt ook onderscheid tussen Fashion (met hoofdletter) en fashion (met kleine letter), waarbij ze pleit voor een nieuwe manier van denken met langzame, doordachte ontwerpprocessen. Ze verkent nieuwe werkmodellen die leiden tot een meer democratische, participatieve en sociaal bewuste industrie (Freedman 2018, 114). Zo onderzoekt ze bijvoorbeeld een installatie die alleen werkt met modellen die in alledaagse settings zijn gefotografeerd, zonder digitale manipulatie. Denk hierbij aan

onopgeruimde kamers of parken, geen jetsetlocaties meer (Freedman 2018, 115). Een beeld dat dichterbij huis is voor de consument.

Al met al draagt de boodschap van Tigran Avetisyan's jas niet alleen bij aan het creatieve discours, maar wordt het ook erkend in het wetenschappelijke debat. Studenten en docenten onderzoeken nieuwe denkwijzen en ambacht, waarbij niet alleen wordt gekeken naar de consument en design, maar ook naar marketing, fotografie en de hoge prestatiedruk bij studenten.

Situering binnen het Centraal Museum

In overeenstemming met het beleid omtrent mode en kostuumverzameling, zoals uiteengezet door het Centraal Museum, streeft het museum naar mode die de eigen discipline uitdaagt (Centraal Museum 2021, 18). Dit is precies de boodschap die Tigran Avetisyan tracht over te brengen met zijn ontwerpen. Om die reden ben ik van mening dat de aanschaf van 'Nothing Changes' volledig in lijn is met zowel het beleid als de identiteit van het Centraal Museum. Het eigenzinnige karakter van het Centraal Museum sluit naadloos aan bij het uitdagende punkdesign van Avetisyan.

Bovendien meen ik dat de jas ook past binnen het historische karakter van het museum. Vroeger werden japonnen en ander textiel van generatie op generatie doorgegeven, en de modewereld bewoog destijds in een beduidend trager tempo. Misschien kunnen we hier een inspiratie putten, een verschuiving van kwantiteit naar kwaliteit. Een gedachte die Tigran Avetisyan met zijn collecties lijkt te willen benadrukken.

Conclusie:

Het Centraal Museum, bekend om zijn opmerkelijke collecties uit diverse tijdsperioden en stijlen, heeft zijn verzameling verrijkt met de aanschaf van de 'Nothing Changes'-jas, vervaardigd door Tigran Avetisyan. Deze punkontwerper daagt de mode-industrie uit door weerstand te bieden aan de productiecyclus. De boodschap die de Russische ontwerper tracht over te brengen, is om stil te staan in plaats van voortdurend vooruit te gaan. Deze boodschap lijkt steeds meer weerklink te vinden, ook binnen het huidige academische debat dat onderzoekt welke aspecten van de mode opnieuw moeten worden overwogen.

Bij nader onderzoek bleek de aangekochte jas, oorspronkelijk gedateerd uit 2017, afkomstig te zijn uit de collectie van 2014. Een replica die uiteindelijk in handen kwam van Lidewij Edelkoort, die eveneens tracht haar stempel te drukken op de mode-industrie en de voorkeur geeft aan een verandering van 'Fashion' naar 'fashion'. Een product gemaakt met aandacht en vakmanschap.

Door de 'Nothing Changes' coat van de veelbelovende Tigran Avetisyan tentoon te stellen, kan het Centraal Museum exact tonen waar het voor staat: maatschappelijk betrokken, duurzaam en eigenzinnig. Daarom kijk ik reikhalzend uit naar de tentoonstelling van de jas in Utrecht.

Bibliografie

- Avetisyan, Tigran. 2014. "The Ad Campaign (Spring Summer 2014 by Tigran Avetisyan)." Vimeo.com. 2014. <https://vimeo.com/77489476>.
- . Letter to Joëlle van Bruggen. 2024a. "Inquiry Regarding 'Nothing Changes' Design for Research Paper." Mail, January 24, 2024.
- . Letter to Joëlle van Bruggen. 2024b. "Nothing Changes Coat." Mail, January 30, 2024.
- Centraal Museum Utrecht. 2021. "Collectie Beleidsplan 2021- 2024." Utrecht: Centraal Museum Utrecht.
- Cherry, Brigid, and Maria Mellins. 2011. "Negotiating the Punk in Steampunk: Subculture, Fashion & Performative Identity." *Punk & Post Punk* 1 (1): 5–25. https://doi.org/10.1386/punk.1.1.5_1.
- Dazed. 2013. "Introducing: Tigran Avetisyan." Dazed. August 20, 2013. <https://www.dazeddigital.com/fashion/article/16922/1/introducing-tigran-avetisyan>.
- Freedman, Erin Alexa. 2018. "Fashion after Fashion." *Fashion Theory* 24 (1): 1–8. <https://doi.org/10.1080/1362704x.2018.1454754>.
- Hudson-Miles, Samantha. 2019. "Re-Wiring Practice: A Conscious Pedagogy." *The International Society for Sustainable Fashion (ISSF)*, November, 1–9. <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.9943337.v2>.
- Niinimäki, Kirsi, Greg Peters, Helena Dahlbo, Patsy Perry, Timo Rissanen, and Alison Gwilt. 2020. "The Environmental Price of Fast Fashion." *Nature Reviews Earth & Environment* 1 (1): 189–200.

Bijlage:

Voor het Centraal Museum Utrecht heb ik voorstel voor een zaaltekst of een tekst voor de catalogus geschreven.

Omschrijving:

De 'Nothing Changes' coat van de Russische designer Tigran Avetisyan is een punk spijkerjas. Met deze jas wil de designer de mode-industrie duidelijk maken dat we een moment van rust moeten nemen. Het tempo van de industrie gaat volgens hem te hard, maar hierdoor verandert er niks.

De spijkerjas is zwart geschilderd en met de hand heeft Tigran Avetisyan de boodschap 'Nothing Changes' geschreven met krijt. De collectie uit 2014 kent meer items waarop luizen geschreven staan als: 'No jobs', 'too much pressure' en 'I wish you weren't here'. Dit zijn allemaal uitspraken die hij hoorde toen hij studeerde aan het Central saint Martins College of Art and Design (CMS) in Londen.

Titel:

Nothing Changes Coat

Vervaardiger:

Tigran Avetisyan

Datering:

Spring Summer 2014

Materiaal/ techniek:

Katoen, verf, krijt

Inventarisnummer:

35834

Objectnaam:

Nothing Changes Coat, 2014

Verwerving:

Lidewij Edelkoort